

Бурят УНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Советэй орган

№ 176 (9315)
ИЮЛИН
26
ВТОРНИК
1960 он
Сэн 20 мүнгэн

Варшавска догворто хабаадаг гүрэнүүдэй нэгэдэмэл Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй Главна командалагач тухай МЭДЭЭСЭЛ
Варшавска догворто хабаадаг гүрэнүүдэй нэгэдэмэл Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй Главна командалагачын уялганаа үлбэр бэстэй болоно дээрхэнь сүлөөлхэ тухай Советскэ Союзай Маршал И. С. Коневоий гуйлтые Варшавска догворто хабаадаг гүрэнүүдэй Политическэ Консульгативна Комитет зүбсөөн байна.
Нэгэдэмэл Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй Главна командалагач Советскэ Союзай Маршал А. А. Гречко Политическэ Консульгативна Комитет томило.

Валентина Бокарева арбадахи класс дүүргэһэнэйгээ һүүлээр Кяхтын трикотажна фабрикада утаһа ээргэшээр ажалда ороод, хоёрдохи жэлээ хүдэллэ. Энэ комсомол басагч КПСС-эй ЦК-гэй июлинь Пленумий тогтоолтой гуяагыгөөр танилсаад, үдэр бүрингөө даабари үлүүлэн дүүргэжэ, эрхмн шанартай утаһа гаргана.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. Бокарева ажаллажа байна. Н. ДАМБАЕВЫЙ фото.

УБЬЭ ХУРЯАЛГА, СИЛОС ДАРАЛГЫЕ ҮРГЭН ДАЛАЙСАТАЙГААР ЯБУУЛАЯ

Һайнаар харууһалаал һаа кукуруза ургаха

Убьэ хуряалга, силог даралгые үргэн далайсатайгаар ябуулая. Һайнаар харууһалаал һаа кукуруза ургаха. 1961 ондо малайнгаа тоо толгой олошуруула, мүн һү, мяха болон бусад продукциядые абаха гэхэн социалистическэ уялгана дүүргэхэ гээшэ нэн түрүүн нитынгээ малда үбнэ тэжээл хэр зэргээр бэлдэнхэ дулдааха болоно. Энэ зорилгоо бэлдүүлхэ зорид үе эгээл мүнөө тудай байна. Тэд энэ үеһе Закамнай аймагтай колхозууд хэр үнэргэжэ байна гэшээр? Адуу малаа саашаан горьтойгоор үсхэбэрлэхэ зорилгоо зүбөөр ойлгоһон колхозуудай гашүүд үбнэднэ үндэ гаранхай, хүдэлмэрээ эршэмтэйгээр ябуулжа байна. Жэшээлхэдэ, «Коммунизм», «Байкал», «Родина» колхозууд тэжээл бэлдэхэлэ түхээрлэхэ һайнтайгаар эхилхэн ха да мүнөө хэдэн зуугаад гектар сабшалангай ногоо унагаагаад, горьтой үбнэ һүрилхэнхэй. «Коммунизм» колхоздо тэжээл бэлдэхэлгэдэ 230 хүнөө бүрднэн 30 звено хүдэлнэ. Тэднэй 15 звено комсомол залуушуулай юм. Мүнөө тус колхоздо хамта 650 гаран гектарай ногоон сабшагдажа, 1,5 мянган центнер һайн шанартай үбнэ һүрилгэдэ.

Убьэ хуряалга, силог даралгые үргэн далайсатайгаар ябуулая. Һайнаар харууһалаал һаа кукуруза ургаха. 1961 ондо малайнгаа тоо толгой олошуруула, мүн һү, мяха болон бусад продукциядые абаха гэхэн социалистическэ уялгана дүүргэхэ гээшэ нэн түрүүн нитынгээ малда үбнэ тэжээл хэр зэргээр бэлдэнхэ дулдааха болоно. Энэ зорилгоо бэлдүүлхэ зорид үе эгээл мүнөө тудай байна. Тэд энэ үеһе Закамнай аймагтай колхозууд хэр үнэргэжэ байна гэшээр? Адуу малаа саашаан горьтойгоор үсхэбэрлэхэ зорилгоо зүбөөр ойлгоһон колхозуудай гашүүд үбнэднэ үндэ гаранхай, хүдэлмэрээ эршэмтэйгээр ябуулжа байна. Жэшээлхэдэ, «Коммунизм», «Байкал», «Родина» колхозууд тэжээл бэлдэхэлэ түхээрлэхэ һайнтайгаар эхилхэн ха да мүнөө хэдэн зуугаад гектар сабшалангай ногоо унагаагаад, горьтой үбнэ һүрилхэнхэй. «Коммунизм» колхоздо тэжээл бэлдэхэлгэдэ 230 хүнөө бүрднэн 30 звено хүдэлнэ. Тэднэй 15 звено комсомол залуушуулай юм. Мүнөө тус колхоздо хамта 650 гаран гектарай ногоон сабшагдажа, 1,5 мянган центнер һайн шанартай үбнэ һүрилгэдэ.

ҮГЛӨӨНЭЙ БЭРКҮҮНДЭ...

Үбдэг тулама үбнэ ногооо эмээтэйднэ, шадаал һаа богони болзрто сабшажа абахын тула эндэхн «Путь социализма» колхозойхид шармайн оролдожо байна. Илангана Гомбожал Дамбаевай хүтэлбэрлэдэг звеногойхид жэшээтэ ажаллаара онсо илгардаг байна юм. Жэшээлхэдэ, гар хажуурдаг нүхэд Базаржапов, Дылгыров, Жамсуев болон бусад үдэрнэгөө даабари холо үлүүлэн дүүргэнэ.

КОММУНИСТИЧЕСКЭ АЖАЛАЙ ҮДЭРНҮҮД СОНОСХОГДОО

ЗАЙГРАЙ. (Телефоноор абтаба). Тэжээл бэлдэхэлэй хүдэлмэрине богони болзрто, һайн шанартайгаар хэжэ үнэргэхын тула республика соогоо үүсхэл гарганаан Зайграйн «Гигант» колхозой гашүүд мүнөө үедэ үбнэ хуряалгана шууд түргэнөөр ябуулжа байна. Тус колхоздо июлинь 20-ноо эхилээд августын 5 болотор тэжээл бэлдэхэлэ коммунистическэ ажалай үдэрнүүд соносхогдоод, үбнэднэй дунда дэлгэрүүлгэднэн социалистическэ мүрьсөөн бүри эршэдэбэ. Колхоз үбнэ хуряалгана зэвсөөбий системээр ябуулжа байгаа юм. Бүхы звенонуудын хэрэгтэй хэр зэмсэгээр, шухала техникээр һайса хангаданхай. С. Передернин, аймагтай «Под знаменем Ленина» газетнын редакцинь хүдөө ажахын танагые даагша.

Шиидхэхэ үеын болоод байхада...

1961 ондо малайнгаа тоо толгой олошуруула, мүн һү, мяха болон бусад продукциядые абаха гэхэн социалистическэ уялгана дүүргэхэ гээшэ нэн түрүүн нитынгээ малда үбнэ тэжээл хэр зэргээр бэлдэнхэ дулдааха болоно. Энэ зорилгоо бэлдүүлхэ зорид үе эгээл мүнөө тудай байна. Тэд энэ үеһе Закамнай аймагтай колхозууд хэр үнэргэжэ байна гэшээр? Адуу малаа саашаан горьтойгоор үсхэбэрлэхэ зорилгоо зүбөөр ойлгоһон колхозуудай гашүүд үбнэднэ үндэ гаранхай, хүдэлмэрээ эршэмтэйгээр ябуулжа байна. Жэшээлхэдэ, «Коммунизм», «Байкал», «Родина» колхозууд тэжээл бэлдэхэлэ түхээрлэхэ һайнтайгаар эхилхэн ха да мүнөө хэдэн зуугаад гектар сабшалангай ногоо унагаагаад, горьтой үбнэ һүрилхэнхэй. «Коммунизм» колхоздо тэжээл бэлдэхэлгэдэ 230 хүнөө бүрднэн 30 звено хүдэлнэ. Тэднэй 15 звено комсомол залуушуулай юм. Мүнөө тус колхоздо хамта 650 гаран гектарай ногоон сабшагдажа, 1,5 мянган центнер һайн шанартай үбнэ һүрилгэдэ.

Сабшалгана хахадлаба

БАЙКАЛО-КУДАРА. (Телефоноор абтаба). Үбнэ ногооний тэмээтэйдэ, богони болзрто тэрэнине сабшажа абахын тула «Знамя Октября» колхозой гашүүд унаһан малгайгаа абангүйгөөр ажаллажа байнхай. Тэжээл бэлдэхэлгын хүдэлмэридэ үбгэн залуугүй хабаадана. Колхоз доор 300 хооло гаран хүн 12 звено боложо хубаараад, олтирог, тохой газарай ногоо сабшана. Эдэ үдэрнүүдтэ тракторай косилка хүдэлжэ эхилээ. Һүүлэй мэдээгээр энэ колхоздо 700 гектар ногоон сабшагдажа, сабшалангай хахадны тооний унагаагаад. Һаян нараһай үдэрнүүдтэ хүдэлмэр хэрэггэжэ, 3 мянгад центнер үбнэ һүрилгэдэ. Үбнэ хуряалгын, силог даралгын хүдэлмэри Оймурай совхоздо эмхитэйгээр ябуулагдана. Намар таригданан хара тарья, хабарай хара тарья, полинн заха, хээрнй ногоо сабшажа, совхозой хүдэлмэридэ 300 тонно эртын силог дараба. Совхозой 9 звено хоорондоо социалистическэ мүрьсөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, хүн бүхэн үдэр бүрингөө даабари үлүүлэн дүүргэхэ гэжэ оролдоһон ашаар мүнөө үедэ 2 мянга гаран центнер эрхмн шанартай үбнэ һүрилгэдэ байнхай. Сэлэнгэ мүнэнэй нуга тохойнуудар Лениний нэрэмжэтэ колхозой үбнэднэ үсэд шангаар ажаллана. Эндэ 40 гаран һүри болхоогдоод. Д. Кочетов, КПСС-эй райкомой секретарь.

Краснодарска хизаар. Дээрһээ доошоо хараа һаа, Краснодарскын хүдөө ажахын научно-шажалгын институттай туршалгын поли дээр сайбар, хараһы дүрбэлжэн талмайгад харагдаха. Энэ хадна Лениний шангай лауреат академик Павел Пантелеймонович Лукьяненко хэжэ байдаг элдэ сортын шанисын тарилга болоно. Оюун бэлгэтэй эрдэмтэ шанисын «Гибрид № 18» гэхэн шэнэ сортын шанисын энэ жэлд бин болгоо. Энэнь гүрэнэй зүгһөө шалгадананангаа удаа Краснодарска хизаарай хойто талын районунда таригдадаг болохо байна. Ажаллай элгит эхэ амжалта туйлаһанань түлөө П. П. Лукьяненкод Социалистическэ Ажалай Геройн нэрэ зэргэ олгогдонхой. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: П. П. Лукьяненко (зүүн гарһаа), научна хүдэлмэригээ Ю. М. Пучков гэгшэд институттай лабораторий соо байна. ТАСС-эй фотохроник.

АРГАТАЙ ААД, АХИРААР АЖАЛЛАНА

Хахад жэлэй турша соо Бичурин совхозой Хонхоло тосхондой хаалин фермынхид үнээн бүринөө 1038 литр һү һаагаа. Гэбшье эндэхид һү һаалгаар совхозойнгоо бусад фермүүдхэ холохон гэгдэжэ ябана. Жэшээлхэдэ, совхоз соогоо жэл бүхэндэ түрүү ябадаг Нарин-Заганай фермынхид үнэргэн 6 һарын туршада үнээн бүрин 1700 гаран килограмм һү һаагаа. Һайнаар ажаллаһананангаа түлөө эндэх ферме коммунистическэ ажалай нэрэ зэргэтэй болонхой. Энэнтэй жэшээлхэдэ, хонхольнхид үнээн бүринөө 700 шахуу килограммаар сага һү һаагаа бшуу. Мүн ондоо жэшээ абаад хараа. Эндэхид байдаллаараа Гутайн фермхэе югээрээшэ дутуугүй юм. Тэд гүтайнхид тэднэртэ орбол үнээн бүринөө 300 килограммаар ехэ һү һааһан байха юм. Хонхольн ферме яахадаа гэгдэнэб? Тон түрүүн энэ ажалай эмхи гурим һула, хаалишад, малшадай дунда эмхидхэлэй хүдэлмэри мууса ябуулагдана. Һү һаалгаар абана уялгануудаа хэр зэргээр дүүргэжэ байһыень харахада бирагүй байдал үзэгдэнэ. Жэлэй туршада хамта 450 мянган литр һү һаагдаха ёһотой аад, мүнөө тэрэн хадлаһашыггүй. Зүгөөр июнь һарада эгээл ехэ хүнэй һаагдаха үе байгаа. Тэд һү һаалгана дээршлэхэнэ байтагуй нилээд доошоо орошоо. «Үдэртөө фермэдэ 1600 литр хүртээр һү һаагдадаг һэн» гэжэ хаалишад хэлэнэ. Мүнөө 1200—1300 литр һаагдана гэхэ гү, али сүүдхын 300—400 литрээр бага һү һаа гарана. Үнэедэй хүнэйн гарасые хаража, литр һүн бүрин 300 грамм

ажалаа муугаар эмхидхэнэ. Тэрэ нэгшье дахин хэшээл үнэргэжэ, залуушуулай яажа ажаллахые заажа гөөгүй, зоотехническэ заабаринуудтай танилсуулаагүй байха юм. Тимэһээ энэ зоотехническэ юрын гуримуд сахидаһангүй ха юм. Хаража байхада хаалишад үнэедэйгээ хүхэ дэлэнгэе угаадаггүй, аршалаггүй байба. Зоотехническэ болон ветеринарна хүдэлмэрин һулаар эмхидхэгдэхэ үшөө нимэ баримтанууд гэршэлнэ. Хонхольн фермэдэ 220 гаран үнээд, эмэ хашарагууд бин. Энэһэнһээ урда жэлүүдтэ үнээд искуственна аргаар үржүүлэгдэдэггүй байгаа. Мүнөө жэлд энэ түрүү аргаар бүхы үнээдын үржүүлэгдэхэ аад, оройдоол 20 гаран үнээн ороондо оруулагдаа. Бухануудын мүнөө болотор үнээдэй дунда ябаһаар. Мүн фермын үнээдэй тоодо орохо хашарагууд үржүүлэгдэнэгүй. Хаалишад, малшадай дунда политическэ болон хүмүүжүүлгын хүдэлмэри хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнэ. Агитаторнууд ябажа, хөөрөөдөө үнэргэнгүй. Радиосһые үгыбди, һүүлэй һонинуудые шагнаха арга үгы. Сүлөөтэй сагаа үнэргэжэ гэхэдэмнай шатар, домино гэхэ мэтэ байдаггүй,— гэжэ хаалишад гомдоно. Тэдэ дэмы юмэ хэлэнгүй. Энэһэнһээ гадна малшад һара һара-

